

Impressies Nieuwe Poel Vlaardingen 2025

Cor Nonhof

Natuurlijk Delfland
Postbus 133
2600 AC DELFT

NatuurlijkDelfland@knnv.nl
website : delfland.knnv.nl
Bluesky: KNNV Natuurlijk Delfland
Youtube: natuurlijk delfland

Afdeling van de Koninklijke Nederlandse Natuurvereniging (KNNV)

Inhoud

1	Inleiding.....	3
2	Samenvatting	3
3	Resultaten.....	3
3.1	Waarnemingen 21 1 2025	3
3.2	Waarnemingen 2 3 2025	4
3.3	Waarnemingen 19 3 2025	4
3.4	Waarnemingen 4 4 2025	4
3.5	Waarnemingen 17 5 2025	5
3.6	Waarnemingen 9 6 2025	7
3.7	Waarnemingen 13 7 2025	8
3.8	Waarnemingen 6 8 2025	8
3.9	Waarnemingen 24 9 2025	9
3.10	Waarnemingen 30 10 2025	11
3.11	Waarnemingen 25 11 2025	12
3.12	Waarnemingen 10 12 2025	13
4	Vissen	14
5	Macrofauna	15
6	Bijlage: Nectarindex grasland rond nieuwe poel; 17 5 2025	18
7	Bijlage: Rijkswaterstaat grasland rond nieuwe poel; 17 5 2025	22
8	Bijlage: Ecologisch Groenbeheer grasland rond nieuwe poel; 17 5 2025	24
8.1	G9 Zeer voedselrijke, vochtige bodem	24
8.2	G7b (Matig) vochtige bodem, voedselrijk tot zeer voedselrijk	24
9	Bijlage: Oeverindex Nieuw Poel 2025 05 17	25

Copyright: Natuurlijk Delfland, 2025

Referentie: Cor Nonhof, Titel, Natuurlijk Delfland, 2025

Overname van delen van de tekst is toegestaan onder bronvermelding.

1 Inleiding

Dit het tweede jaar voor de nieuwe poel in Vlaardingen tussen de Korhoenlaan en de A4. Er wordt elke maand een bezoek gebracht om de stand van zaken vast te stellen. Ook worden er diepgaandere onderzoeken gedaan naar de staat van de natuur.

Dit verslag geeft de impressies; later komt er een samenvatting van de bevindingen.

2 Samenvatting

De waterkwaliteit in de drie poelen lijkt in orde. Er is zicht tot op de bodem en er zijn geen grote uitbraken van kroos of flab. Wel liggen in de oude poelen veel bladeren op de bodem. Er is gerechtvaardigde hoop op een mooie onderwatervegetatie in de nieuwe poel, maar die ontstaat toch niet. In 2024 was smalle waterpest nog aanwezig, maar die is er nu ook niet. Er is hooguit wat wier op de bodem in geringe bedekking.

De aannemer en beheerder van de poel gaat proberen voor komend jaar weer waterplanten aan te planten.

Toch hebben de teams Vissen en Macrofauna dierlijk leven gevonden langs de oevers. Tussen de oeverplanten kunnen vissen en insecten overleven en dat is waar de teams met hun schepnetten bemonsteren.

De grond rond de poel is bij oplevering door WarmtelinQ opgehoogd en er kwamen in het naseizoen heel bijzondere planten op. Het zal interessant zijn om te zien hoe die zich in 2026 handhaven.

3 Resultaten

3.1 Waarnemingen 21 1 2025

Oude poel noord

Nijlgans 2
Meerkoet 5
Waterhoentje 7
Kuifeend 1 (vrouwje)
Soepeend 2

Oude poel zuid

Meerkoet 1

Nieuwe poel

Bescherming is weggehaald en er is gemaaid.
Zicht tot op de bodem,
Meerkoet 2
Soepeend 2

3.2 Waarnemingen 2 3 2025

Oude poel noord

Kuifeend 3

Waterhoentje 2

Meerkoet 3

Soepeend 2

Krakeend 2

Oude poel zuid

Meerkoet 2 eten gras en later steken ze de kop in het water en halen iets uit de waterkolom op een diepte waarop ze net niet duikelen.

Nieuwe poel

Algenbloei begint; zicht ongeveer 40 cm

Meerkoet 2 eet gras

Canadese gans 2

Kuifeend 2 duiken naar eten

3.3 Waarnemingen 19 3 2025

Oude poel noord

Meerkoet 4

Waterhoentje 3

Soepeend 1

Zicht: tot op de bodem

Oude poel zuid

Meerkoet 2 (eten gras)

Zicht tot op de bodem

Nieuwe poel

Canadese gans 2 (1 paartje)

Kuifeend 4 (2 paartjes)

Meerkoet 2 (paartje)

Waterhoentje 1

Zwarte kraai 2 (paartje)

Soepeend 1

Zicht: 50 cm

3.4 Waarnemingen 4 4 2025

Oude poel noord

(Kleine) mantelmeeuw 2

Kuifeend man 3; vrouw 2; duikend

Soepeend man 4

Meerkoet 2 x 2 op twee nesten

Waterhoentje 1

Krakeend man 5; vrouw 3

Oude poel zuid

Kuifeend paartje
Waterhoentje 1
Meerkoet 2

Nieuwe poel

Meerkoet 2 duikend
Soepeend 1 vrouw
Waterhoentje 1
Kuifeend paartje
Zicht: 50 cm

Op twee plaatsen langs de oever is met paarse verf een stuk van een vijftal meter gereserveerd. Ook langs het fietspad is bij het bankje een streep gezet.

3.5 Waarnemingen 17 5 2025**Oude poel noord**

Bedekking met draadalg op de bodem: 10%
Meerkoet: paartje + 2 juvenielen; paartje +3 juvenielen; waarschijnlijk nog een paartje dat zich had verstopt.
Waterhoentje 2
Soepeend 2

Oude poel zuid

Meerkoet: 1
Waterhoentje: 1

Nieuwe poel

Zicht tot 1,30 m diep. 50% bedekking op de bodem met draadalg en enkele hogere planten
Een territoriale meerkoet die twee kuifeenden verjaagt. Geen nest gevonden, maar kan in dichte begroeiing van oeverzegge verstopt zijn.
Sporen van ganzenvraat en ganzenpoep.

Oevernectarindex bepaald, zie bijlage.

Biodiversiteitsindex [NI]: 2,32

Aantal soorten: 15

Ecotopen van Nederland en Vlaanderen

Indicatie	Aantal	%
Graslanden	2,8	18,6
Houtige vegetaties	2,3	15,2
Pioniersvegetaties	1,2	7,7
Ruigten	4,3	28,6
Verlandingsvegetaties	2,7	18,2
WATERvegetaties	1,8	11,7
Aquatisch	4,3	28,5
Nat	7,9	52,6
Vochtig	2,1	13,8
Droog	0,0	0,0
Brak	0,8	5,1
Zout	0,0	0,0
Voedselarm	1,6	10,6
Matig voedselrijk	5,5	36,5
(Matig tot) zeer voedselrijk	7,2	47,8
Overige	0,8	5,1

Aantal indicatoren en percentage
ten opzichte van het maximale
aantal

Basiskwaliteit Natuur (BKN): geen soorten

FLAB en draadalg

Grasland

LET OP: hierna is het terrein opgehoogd met grond waarin een carnavalsmengsel in de zaadbank aanwezig was.

Nectarindex van het gras rondom de poel bepaald, zie de bijlage.

Biodiversiteitsindex [NI]: 2,82

Aantal soorten: 27

Bermbeheer Rijkswaterstaat top drie: AZ5 Droge ruigte, AK1 Ruige glanshaver hooilanden en AZ4 Soortenarm grasland op zand. Na raadplegen van de beschrijvingen komt AK1 Ruige glanshaver hooilanden als beste uit de bus, zie de bijlage.

Ecologisch Groenbeheer: Van de hoofdbeheertypen krijgt G9 met 38% de hoogste verzadiging. Van de subtypen krijgt G7b met 42% een hogere score. Zie de bijlage voor het aanbevolen beheer.

Ecotopen van Nederland en Vlaanderen

Indicatie	Aantal	%
Graslanden	17,7	65,8
Houtige vegetaties	2,8	10,4
Pioniersvegetaties	3,5	13,1
Ruigten	2,2	8,1
Verlandingsvegetaties	0,7	2,6
WATERvegetaties	0,0	0,0
	Aantal	%
Aquatisch	0,6	2,3
Nat	3,9	14,6
Vochtig	15,0	55,6
Droog	4,1	15,1
Brak	3,2	11,9
Zout	0,1	0,5
	Aantal	%
Voedselarm	1,3	4,7
Matig voedselrijk	8,1	29,9
(Matig tot) zeer voedselrijk	14,3	52,9
Overige	3,4	12,4

Aantal indicatoren en percentage ten opzichte van het maximale aantal

3.6 Waarnemingen 9 6 2025

Oude poel noord

Meerkoet drie nesten, twee ouderparen met twee en drie juvenielen

Waterhoentje 2

Soepeend 11

Kauw 2

Oude poel zuid

Meerkoet 2

Nieuwe Poel

Meerkoet 2

Canadese gans twee paar met drie en vier juvenielen

Nijlgans 2

Ekster 3

Zicht in het water 1,0 m

Klein kroos 30%

Darmwie: spaarzaam

Watergentiaan spaarzaam

Draadalg op bodem 5%

3.7 Waarnemingen 13 7 2025

Oude poel noord

Meerkoet twee ouderparen met twee en vijf juvenielen

Waterhoentje 2

Soepeend 13

Zicht tot op de bodem

Oude poel zuid

Meerkoet 2

Zicht tot op de bodem

Nieuwe Poel

Meerkoet 2

Waterhoentje 1

Soepeend 2

Darmwier / flab 25%

Draadalg op bodem: spaarzaam

Vis: 1 ongeveer 20 cm

Moerasvaren is weer zichtbaar

Grasland rond poel voor de helft verwijderd en grond opgehoogd.

3.8 Waarnemingen 6 8 2025

Oude poel noord

Meerkoet 2 adult + 1 juveniel; 2 adult + 3 juveniel

Waterhoen 1

Soepeend 5

Kuifeend 2 vrouw

Nijlgans 2

Oude poel zuid

Meerkoet 2

Kleine mantelmeeuw 1 die een kreeft vangt en meeneemt

Nieuwe poel

Meerkoet 2

Waterhoentje 2 adult + 1 juveniel

Soepeend 1

Blauwe reiger 1

Flab bedekking 15%

Draadalg op bodem 5%

3.9 Waarnemingen 24 9 2025**Oude poel noord**

Meerkoet 1 juv.

Soepeend 12

Oude poel zuid

Meerkoet 1

Soepeend 1

Nieuwe poel

Doorzicht: 60 cm (gemeten bij duiker)

Kroos / flab 0%

Geen vogels gezien

Rondom de poel is opgehoogd en het blijkt dat in de aangevoerde grond een buitenlands zadenmengsel aanwezig was met doornappel, papagaaienkruid, phacelia, oostelijk kruiskruid en liggende ganzenvoet.

Zegekruid

Papagaaienkruid

Phacelia

Oostelijk kruiskruid

Doornappel

Daarnaast hebben vele inheemse pioniersoorten hun kans gegrepen: stippelganzenvoet, melganzenvoet, raapzaad, beklierde duizendknoop, Europese hanenpoot, ridderzuring, klein kruiskruis, harig knopkruid, grote weegbree, harig vingergras, herderstasje.

Liggende ganzenvoet

Op de oever is de pioniersoort zwart tandzaad gevonden.

3.10 Waarnemingen 30 10 2025

Oude poel noord

Meerkoet 4

Soepeend 5

Nijlgans 2

Zicht tot op de bodem

Oude poel zuid

Kuifeend 2

Zicht tot op de bodem

IJzerkwel langs de rand

Nieuwe poel

Meerkoet 3 met ruzie

Zicht tot op de bodem

Gesproken met de opzichter van Van der Werf die de strook heeft aangelegd. We hebben ons verbaasd over het gebrek aan waterplanten. Ze hebben meerdere pogingen gedaan om planten in te zetten, maar die zijn allemaal mislukt. Twee medewerkers hebben de dode planten uit de begroeiing gehaald en opschot van bomen (met name zwarte els) langs de oever verwijderd.

Het opgehoogde stuk is helemaal blauw van de phacelia.

3.11 Waarnemingen 25 11 2025

Oude poel noord

Zicht tot op de bodem

Meerkoet 2

Soepeend 3

Waterhoentje 2

Kuifeend 1 vrouw

Oude poel zuid

Zicht tot op de bodem

Men was bezig met iets in het water te blazen.

Cor Nonhof, Impressies Nieuwe Poel Vlaardingen, Natuurlijk Delfland, 2025

Nieuwe poel

Zicht 50 cm

Meerkoet 3 grazend in het gras

Waterhoen 2

Op de opgehoogde grond naast de poel groeien onder andere zwarte mosterd, doornappel, phacelia (heel veel), zwarte nachtschade en Alexandrijnse klaver (groenbemester).

3.12 Waarnemingen 10 12 2025**Oude poel noord**

Meerkoet 4

Waterhoentje 1

Kuifeend 1

Soepeend 2

Zicht tot op de bodem

Oude poel zuid

Meerkoet 2; eten gras

Zicht tot op de bodem

Nieuwe poel

Soepeend 3

Meerkoet 2; eet gras

Waterhoentje 1 eet gras

Nijlgans 2

Kuifeend 1

Zicht 60 cm

Bedekking onder water zeer spaarzaam, maar er is toch een meerkoet die in het diepste deel duikt naar voedsel.

4 Vissen

Datum: 24 juni 2025
Tijd: 19.00 – 21.00 uur
Aantal schepnetters: 5
Aantal deelnemers: 5

Soort	0-2 cm	3-5 cm	6-10 cm	11-15 cm	16-26 cm
Snoek					1
Giebel – karper (juv.)		6			
Vetje		10			
Kaukasische dwerggrondel	10	20			
Oude poelen					
Kaukasische dwerggrondel		3			
Tiendornige stekelbaars			1		

5 Macrofauna

Opnamedatum: 24 september 2025

Deelnemers: Marijke, Henk, Gerard, Cor en Martin

Tabel Gevonden soorten macrofyten:

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam		
Puntige blaashoren	Physella acuta	Physidae (Blaashorens e.a.)	Mollusca (Weekdieren)
Bron-blaashoren	Physa fontinalis	Physidae (Blaashorens e.a.)	Mollusca (Weekdieren)
Schaatsenrijder onbekend	Gerridae indet.	Gerridae (Schaatsenrijders)	Wantsen, cicaden en plantenluizen
Duikerwants onbekend	Corixidae indet.	Corixidae (Duikerwantsen)	Wantsen, cicaden en plantenluizen
Dansmug onbekend	Chironomidae indet.	Chironomidae (Dansmuggen)	Vliegen en muggen
Gewone zoetwaterpissebed	Asellus aquaticus	Asellidae (Waterpissebedden)	Geleedpotigen (overig)
Rode Amerikaanse rivierkreeft	Procambarus clarkii	Cambaridae (Amerikaanse rivierkreeften)	Geleedpotigen (overig)
Poelpiraat	Pirata piraticus	Lycosidae (Wolfspinnen)	Geleedpotigen (overig)
Tijgervlokreeft	Gammarus tigrinus	Gammaridae	Geleedpotigen (overig)
Juffer onbekend	Zygoptera ondet	Zygoptera	libellen
Aeshnidae indet.	Aeshnidae indet.	Aeshnidae (Glazenmakers)	Libellen
Libel onbekend	Anisoptera indet.	Odonata	Libellen
Aeshnidae indet.	Aeshnidae indet.	Aeshnidae (Glazenmakers)	Libellen
Kaukasische dwerggrondel	Knipowitschia caucasica	Gobiidae (Grondels)	Vissen
Lugubere glijer	Schmidtea lugubris/polychroa/nova	Dugesidae	Overige ongewervelden
Losse waarneming			
Dwarsbandkakkerlak	Planuncus tingitanus s.l.	Ectobiidae	Insecten (overig)

Libellen- en jufferlarven

Groepen van Macro-invertebraten (met enkele voorbeelden)	Aantal 'soorten' binnen groep
1a. Larven van Steenvliegen (Gewone steenvlieg)	X
1b. Larven van Platte Eendagsvliegen / Haften (Heptagenia)	X
2. Larven van Kokerjuffers met koker (Limnophilus, Triaenodes)	X
3a Kaphorenslakken (Kapslakje, Frygische muts)	X
3b Larven van ronde Eendagsvliegen / Haften (Cloëon, Baetis, Caenis)	1
4a. Mosselwantsen (Mosselwants)	X
4b. Larven van Libellen (Beekjuffer, Glazenmaker)	1
4c. Vlokreeften (Zoetwatervlokreeftje)	1
4d. Weekdieren (Slakken en Tweekleppigen) (Schijfhorenslak, Poelslak, Blaashoornslak, Diepslak)	2
5a. Zoetwaterpissebedden (Zoetwaterpissebed)	1

Groepen van Macro-invertebraten (met enkele voorbeelden)	Aantal 'soorten' binnen groep
5b. Bloedzuigers (Tweeogige en zesogige Clepsine, Eendebloedzuiger)	X
5c. Waterwantsen (Hemiptera) (Niet Mosselwants. Wel Bootsmannetje, Duikerwants, Zwemwants, Schaatsenrijder)	4
6a. Slingerwormen (Slingerworm=Tubifex, Broze slibworm)	X
6b. Rode larven van Dans / Vedermug (Dans of Vedermug)	1
7. Larven van Moddervlieg-larven (Rattestaart)	X
Platwormen (Lugubere glijer, melkwitte platworm, spitse platworm)	1
Borstelarme ringwormen (Nais, Snuitdragend waterslangetje; niet Tubifex)	X
Larven van Slijkvliegen (Watergaasvlieg)	X
Larven van Tweevleugelige insecten (Niet: Dans/vedermug en Rattestaart. Wel Steekmug, Knijt=Knaasje, Pluimmug, Wapenvlieg)	1
Waterkevers en larven van Waterkevers (Geelgerande waterkever, Gegroefde watertor, watertreder)	X
Schaaldieren (Niet: Vlokkreeftje en Zoetwaterpissebed. Wel: Watervlo, Roeipootkreeftje, Mosselkreeftje)	2
Watermijten (Hydrachna, Limnesia)	X
Nog andere:	
Totaal aantal 'soorten'	15
Biotische index	6

6 Bijlage: Nectarindex grasland rond nieuwe poel; 17 5 2025

Opm: Dit grasland is daarna opgehoogd.

Statistieken en maaiadvies

grasland Nieuwe poel Vlaardingen

grasland bezocht op 2025-05-17 door Natuurlijk Delfland

Statistieken

Nectarindex (1-5): 1

Hoe hoger de nectarindex hoe meer nectar er gedurende het jaar in potentie te halen is voor vlinders en andere insecten. Bermen met een nectarindex van 5 kennen een gevarieerd bloemaanbod gedurende het jaar en er is veel nectar te halen. Bermen met een index van 1 hebben insecten weinig te bieden. De gevonden soorten en aantal vakjes waarin de soort in de getelde berm voorkomt worden gebruikt om de nectarindex te berekenen. Deze bestaat uit twee componenten: bloemenrijkdom en de potentiële nectarproductie. Nectarproductie telt het zwaarst. De nectarproductie van een plantensoort is gebaseerd op de Britse AgriLand Nectar Database. We hebben de totale nectarproductie in drie categorieën ingedeeld. Een bloemrijke berm zorgt voor bonuspunten. Ook hier zijn drie categorieën.

Waargenomen nectarplanten

Speerdistel

Paardenbloem

Madeliefje

Akkerdistel

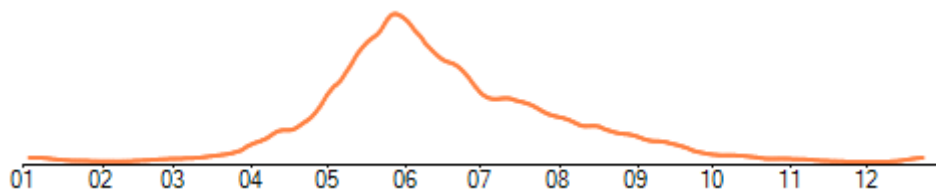

Scherpe boterbloem

Foto's van de top-5 van de aangetroffen nectarplanten op volgorde van aantal x nectarproductie.

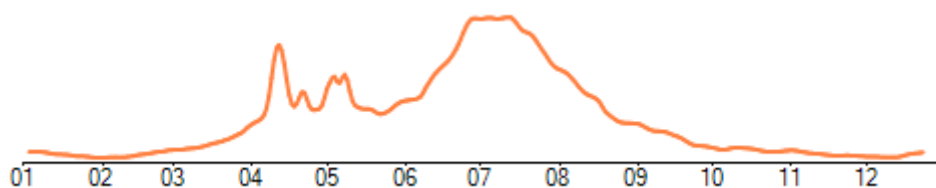
Bloemaanbod

Berekend uit een optelsom van bloeitijddiagrammen x het aantal van elke plantensoort. Het tijdstip van maaien is uiteraard van grote invloed. Door ruim ná de bloeipiek te maaien kunnen bloemen zaden vormen.

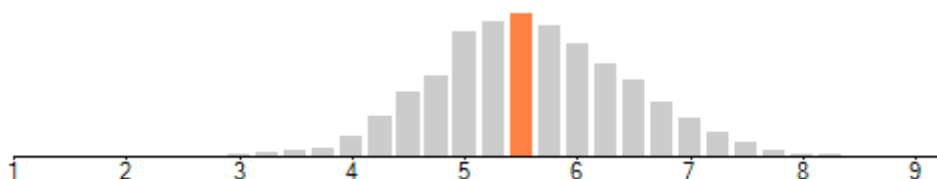
Potentiele nectarproductie gedurende het jaar

Berekend uit een optelsom van bloeitijddiagrammen x nectarproductie x het aantal van elke plantensoort.

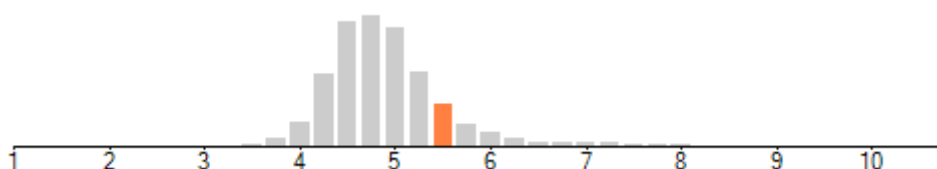
Voedselrijkdom

Deze telling (oranje) en alle locaties in Nederland (grijs). Een lage stikstofwaarde duidt op een schrale vegetatie. Op de horizontale as staat de gemiddelde Ellenberg-indicatiewaarde van de plantensoorten gewogen naar aantal.

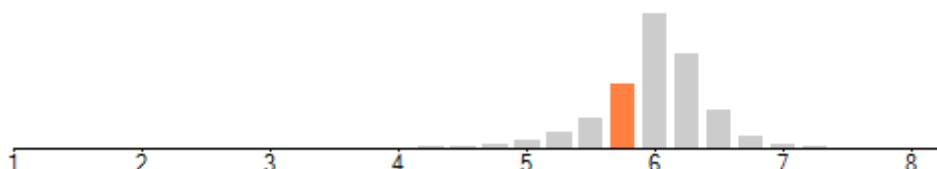
Vochtigheid van de bodem

Deze telling (oranje) en alle locaties in Nederland (grijs). Op de horizontale as staat de gemiddelde Ellenberg-indicatiewaarde van de plantensoorten gewogen naar aantal. Koester zowel vochtig als heel droog grasland, want hierin komen vaker bijzondere soorten voor. Let bij het maaien op een verhoogde kans op insporing en bodemverdichting in vochtig grasland.

Zuurgraad van de bodem

Deze telling (oranje) en alle locaties in Nederland (grijs). Op de horizontale as staat de gemiddelde Ellenberg-indicatiewaarde van de plantensoorten gewogen naar aantal. Voedselarme zandgronden hebben meestal een zure bodem (waarde < 5). Meestal is er sprake van een meer neutrale bodem, bijvoorbeeld klei, veen en nieuwe aangebrachte teelaarde.

Maaiadvies

Maai frequentie

Op basis van de aanwezigheid van indicatorsoorten adviseren we om **eenmaal per jaar** in de nazomer te maaien en maaisel af te voeren.

Het maaitijdstip is een globale inschatting op basis van de aangetroffen planten. Hoe vollediger de soortenlijst deze is, hoe beter het advies. Afhankelijk van de mate van verruiging kan het noodzakelijk zijn vaker te maaien. Stem het maaitip af op de aanwezigheid van bedreigde soorten en laatbloeiende soorten.

Aangepast maaitijdstip

Geen soorten aangetroffen die gebaat zijn bij een aangepast maaitijdstip.

Het algemene maaiadvies is om te maaien in de nazomer. Bij tweemaal per jaar maaien, kan het beste in juni gemaaid worden, wanneer vroege bloeiers zaden hebben gevormd. Meer lezen: P.J. Keizer, 2008. Overzicht van de vegetatie langs Rijkswegen. Rijkswaterstaat [[download](#)].

Algemene tips voor ecologisch maaibeheer

- Maai gefaseerd: laat bij elke maaibeurt 20% van de vegetatie staan voor de aanwezige fauna en om bloemen zaden te laten vormen.
- Laat het maaisel een paar dagen liggen voordat het maaisel wordt afgevoerd. Op deze manier krijgen de aanwezige planten de kans om hun zaden te laten vallen.

Beschermde soorten, Rode Lijst-soorten en invasieve exoten

Geen bijzondere soorten aanwezig.

Bij aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten wordt verwacht dat hier in het maaibeheer rekening mee wordt gehouden, bijvoorbeeld door het verschuiven van het maaitijdstip tot na de zaadzetting. Rode lijst soorten staan landelijk onder druk. Het verdient aanbeveling om in het beheer met deze soorten rekening te houden. Bij aanwezigheid van sterk woekerende invasieve duizendknopen (Japanse, Sachalinse of Bastaardduizendknoop) wordt aanbevolen de groeiplaats apart te maaien en het maaisel als restafval af te voeren. Deze soorten zijn namelijk in staat zich via kleine fragmenten te verspreiden.

Meer lezen?

In de door FLORON en De Vlinderstichting geschreven Veldgids Ecologisch bermbeheer ([download pdf](#)) komen allerlei beheervraagstukken aan de orde: hoe pak je ecologisch bermbeheer aan, hoe ga je om met inzaaien en welk maatwerk kun je leveren als er bijzondere planten en dieren in de berm voorkomen? Het is een gidsje op zakformaat dat in veel situaties een advies biedt.

Nectarindex is ontwikkeld door FLORON met steun van het Cultuurfonds en BIJ12.

7 Bijlage: Rijkswaterstaat grasland rond nieuwe poel; 17 5 2025

AK 1 Ruige Glanshaver hooilanden

Beeld: Hoogproductief grasland met hoge kruidachtige planten. In het voorjaar vaak rijke bloei van Fluitenkruid. Indien onder geplante bomen, zie Z6 Boomweide.

Bodem: Klei, verdroogd veen

Grondwater: diep, meer dan 1 m

Kenmerkende plantensoorten:

Bereklaauw Vaak aanwezig Talrijk

Fluitenkruid Vaak aanwezig Talrijk

Scherpe boterbloem Vaak aanwezig Talrijk

Smeewortel Soms aanwezig Matig talrijk

Witte dovenetel Vaak aanwezig Talrijk

Algemene begeleiders:

Akkerdistel Vaak aanwezig Talrijk

Akkervergeet-mij-nietje

Vaak aanwezig Talrijk

Duizendblad Vaak aanwezig Talrijk

Rode klaver Vaak aanwezig Talrijk

Grote brandnetel Soms aanwezig Matig talrijk

Margriet (soms, op open standplaatsen) Vaak aanwezig Talrijk

Paardenbloem Vaak aanwezig Talrijk

Smalle weegbree Vaak aanwezig Talrijk

Veldzuring Vaak aanwezig Talrijk

Opvallende soorten:

Fluitenkruid Vaak aanwezig Talrijk

Scherpe boterbloem Vaak aanwezig Talrijk

Aanbevolen beheer:

- Op vruchtbare, vochtige, vaak (iets) beschaduwde standplaatsen met zware grond komt een soortenarme variant van deze gemeenschap voor. Hier groeien slechts weinige soorten, o.m. Brandnetel, Fluitenkruid, Scherpe boterbloem, Smeewortel en veel gras. Hier is het erg moeilijk om door middel van beheermaatregelen een waardevollere vegetatie te verkrijgen. Onder deze omstandigheden kan het beheer bestaan uit 1x maaien plus afvoeren. De vegetatie blijft dan min of meer ongewijzigd. In het voorjaar is deze begroeiing aantrekkelijk door uitbundige bloei van Fluitenkruid en Scherpe boterbloem.
- Op open, wat drogere, zonnige standplaatsen met een lichtere grondsoort bevat de gemeenschap meer soorten, die hierboven zijn genoemd. Het beheer van 2x maaien plus afvoeren van het maaisel kan hier wel leiden tot een vergroting van het aantal soorten planten, waaronder ook bloeiende kruiden.

Kan zich ontwikkelen uit:

1. Soortenrijkere en schralere glanshaverhooilanden door verwaarlozing (niet jaarlijks maaien, maaisel niet afvoeren) of door beschaduwing. Dit zijn ongewenste ontwikkelingen.
2. Ruigtes op nieuw aangelegde bermen.

Kan zich ontwikkelen tot:

Op droge zonnige standplaatsen kan een ontwikkeling tot "Eindbeeld EK 2 Bloemrijke glanshaverhooilanden" worden bereikt. Deze ontwikkeling zal langzaam verlopen.

Op vochtige en/of beschaduwde, en erg vruchtbare bodem is ontwikkeling van natuurwaarden onder invloed van beheermaatregelen nauwelijks mogelijk.

Opm. Dit type is vooral herkenbaar aan de grote productie en de uitbundige bloei van Fluitenkruid in het voorjaar.

8 Bijlage: Ecologisch Groenbeheer grasland rond nieuwe poel; 17 5 2025

Van de hoofdbeheertypen krijgt G9 met 38% de hoogste verzadiging. Van de subtypen krijgt G7b met 42% een hogere score.

8.1 G9 Zeer voedselrijke, vochtige bodem

Kenmerken

Veelal hoge (100-20 cm) ruige vegetaties met hoge soorten die talrijk kunnen voorkomen. Productie 10-12 ton drooggewicht per jaar.

Bodem

Op alle voedselrijke bodems, van nature het meest op kleiachtige en zavelige bodem, verder op allerlei verrijkte en verstoorde bodems.

Beheermethode

Gewoonlijk tweemaal per jaar maaien en afvoeren.

Periode

Eerste maaibeurt: juni-juli, tweede: september – half oktober.

8.2 G7b (Matig) vochtige bodem, voedselrijk tot zeer voedselrijk

Kenmerken

Vrij hoge (70-100 cm), vaak bloemrijke vegetaties. Productie 8-10 drooggewicht per jaar.

Bodem

Van zand tot niet te zware klei.

Beheermethode

Gewoonlijk tweemaal per jaar maaien en afvoeren.

Periode

Eerste maaibeurt: eind mei – begin juni, tweede: september – half oktober. Indien één maaibeurt per jaar, dan in september.

9 Bijlage: Oeverindex Nieuw Poel 2025 05 17

Oever Vlaardingen nieuwe poel

oever bezocht op 2025-05-17 door Natuurlijk Delfland

De Oeverindex is een monitoringsinstrument waarmee op basis van de samenstelling van de oevervegetatie de ecologische kwaliteit van de slootkant kan worden geduid. De oeverindex is opgebouwd uit vier componenten: 1) het totale soortenaantal, 2) het aantal indicatorsoorten waaronder nectarplanten en soorten die wijzen op goed beheer, 3) de verhouding tussen hoge en lage plantensoorten en 4) de verhouding tussen ruigtesoorten en soorten van voedselarme omstandigheden. Voor elk van deze componenten zijn 'punten' te verdienen die samen de Oeverindex-waarde vormen. Hoe hoger de Oeverindex, op een schaal van 1 tot 5, hoe structuurrijker de oevervegetatie is en hoe groter de (potentiele) waarde voor de biodiversiteit.

Statistieken

Oeverindex (1-5): 3

Hoe hoger de oeverindex hoe meer biodiversiteit en structuur er in de oever zit. De componenten van de oeverindex zijn: 1) het totale soortenaantal, 2) het aantal indicatorsoorten waaronder nectarplanten, 3) de verhouding tussen hoge en lage plantensoorten en 4) de verhouding tussen ruigtesoorten en soorten van voedselarme omstandigheden. De juiste waarden bepalen of een oever een hoge biodiversiteit heeft voor zowel planten als insecten.

Waargenomen oeverplanten

Moerasvergeet-mij-nietje

Watermunt

Gele lis

Koninginnekruid

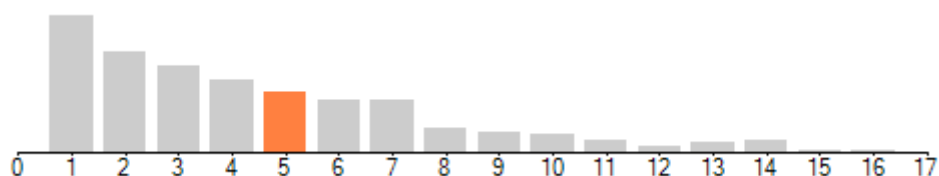

Grote wederik

Foto's van de top-5 van de langs deze oever gevonden indicatorsoorten op volgorde van aantal x wegingsfactor.

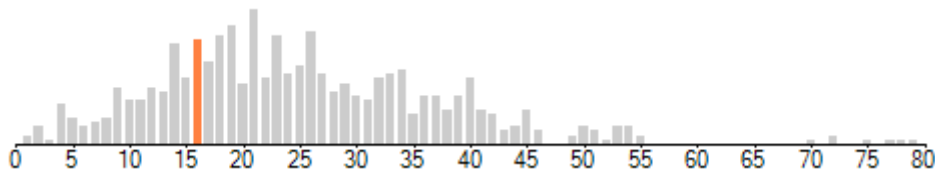
Component 1: Indicatorsoorten voor goede ecologische kwaliteit (1/2 punten)

Deze telling (oranje) en alle locaties in Nederland (grijs). Heb je op regelmatig kenmerkende oeverplanten gevonden, dan scoort de oever 1 punt extra op de oeverindex. Heb je veel kenmerkende soorten of bijzondere oeverplanten gevonden, dan krijgt de oever 2 punten extra.

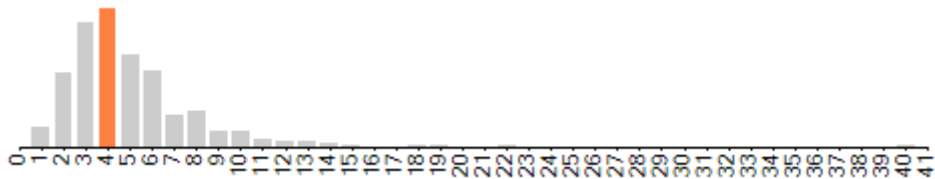
Component 2: Soortenrijkdom (0/2 punten)

Deze telling (oranje) en alle locaties in Nederland (grijs). Heb je meer dan 25 plantensoorten gevonden, dan scoort de oever 1 punt. Bij meer dan 50 soorten scoort de oever 2 punten.

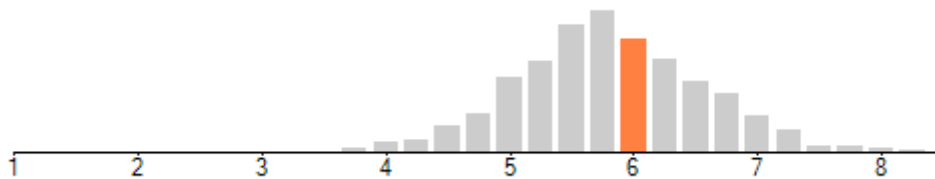
Component 3: Structuur van de vegetatie (1/1 punt)

Deze telling (oranje) en alle locaties in Nederland (grijs). Geeft de verdeling weer van de maximale hoogte van de gevonden plantensoorten. Tussen 2 en 8 is er een evenwichtige verdeling tussen hoge en lage plantensoorten en scoort de oever 1 punt op de oeverindex.

Component 4: Voedselrijkdom (1/1 punt)

Deze telling (oranje) en alle locaties in Nederland (grijs). Een lage stikstofwaarde duidt op een schrale vegetatie. Op de horizontale as staat de gemiddelde Ellenberg-indicatiewaarde van de plantensoorten gewogen naar aantal. Staat de oranje balk bij een waarde kleiner dan 6, dan scoort de oever 1 punt extra op de oeverindex.

Beschermde soorten, Rode Lijst-soorten en invasieve exoten

Geen bijzondere soorten aanwezig.

Bij aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten wordt verwacht dat hier in het maaibeheer rekening mee wordt gehouden, bijvoorbeeld door het verschuiven van het maaitijdstip tot na de zaadzetting. Rode Lijst-soorten staan landelijk onder druk. Het verdient aanbeveling om in het beheer met deze soorten rekening te houden. Bij aanwezigheid van sterk woekerende invasieve duizendknopen (Japanse, Sachalinse of Bastaardduizendknoop) of invasieve oeverplanten als Grote waternavel, Watercrassula en (Kleine) Waterteunisbloem wordt aanbevolen de groeiplaats apart te maaien en het maaisel als restafval af te voeren. Deze soorten zijn namelijk in staat zich via kleine fragmenten te verspreiden.

De Oeverindex is ontwikkeld door FLORON en De Vlinderstichting en mogelijk gemaakt door de Provincie Noord-Holland.